

Dosar nr. 3r-161/21

Prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul Central (A. Motricală)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (I. Muruianu, Gr. Dașchevici, A. Bostan)

DECIZIE

28 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul depus de Elena Andrievschii, reprezentată de avocatul Lilian Osoian,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Elena Andrievschi și Ion Andrievschi împotriva Primăriei satului Pârâta raionul Dubăsari și Serviciului Cadastral Teritorial Dubăsari a Departamentului Cadastru din cadrul Agenției Servicii Publice, terții Anatolie Papuc, Petru Carpov, Petru Tincul, Vitalie Papuc și Alexei Doban, cu privire la constatarea ilegalității răspunsului, obligarea restabilirii hotarelor terenului, restituirea părții din teren și încasarea pagubei cauzate,

împotriva încheierii din 11 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de Elena Andrievschii și Ion Andrievschii împotriva hotărârii din 19 august 2020 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central,

c o n s t a ț ă :

La data de 08 octombrie 2018 Elena Andrievschii și Ion Andrievschii, reprezentați de avocatul Dorian Pîcălău, au depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei satului Pârâta raionul Dubăsari și Serviciului Cadastral Teritorial Dubăsari a Departamentului Cadastru din cadrul Agenției Servicii Publice, terții interesați Anatolie Papuc, Petru Carpov, Petru Tincul, Vitalie Papuc și Alexei Doban, cu privire la constatarea ilegalității răspunsului, obligarea restabilirii hotarelor terenului, restituirea părții din teren și încasarea pagubei cauzate (f.d. 2-10, vol. I).

Prin hotărârea din 19 august 2020 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, s-a

respins integral ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Elena Andrievschii și Ion Andrievschii împotriva Primăriei satului Pârâta raionul Dubăsari și Serviciului Cadastral Teritorial Dubăsari a Departamentului Cadastru din cadrul Agenției Servicii Publice, terții interesați Anatolie Papuc, Petru Carpov, Petru Tincul, Vitalie Papuc și Alexei Doban, cu privire la constatarea ilegalității răspunsului, obligarea restabilirii hotarelor terenului, restituirea părții din teren și încasarea pagubei cauzate (f.d. 43, 46-52, vol. II).

La data de 01 septembrie 2020, Elena Andrievschii și Ion Andrievschii au depus apel împotriva hotărârii din 19 august 2020 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central (f.d. 54-55, vol. II).

Prin încheierea din 11 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de Elena Andrievschii și Ion Andrievschii împotriva hotărârii din 19 august 2020 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, deoarece motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege (f.d. 68-71, vol. II).

La 29 martie 2021, Elena Andrievschii, reprezentată de avocatul Lilian Osoian, a depus recurs împotriva încheierii din 11 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel la etapa primirii cererii de apel.

În motivarea recursului recurenta a indicat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, deoarece concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Recurenta a menționat că apelul se declară inadmisibil în special când cererea de apel nu corespunde cerințelor stabilite la art. 233 alin. (1), (2) și art. 234 alin. (1) Cod administrativ și apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Recurenta a invocat că nu a recepționat hotărârea motivată a primei instanțe, instanța de apel nu a remis în adresa recurentei încheiere de înlăturare a neajunsurilor și pentru prezentarea cererii de apel motivate, deoarece art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă prevede că dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

La 14 aprilie 2021 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților Primăriei satului Pârâta raionul Dubăsari și Serviciului Cadastral Teritorial Dubăsari a Departamentului Cadastru din cadrul Agenției Servicii Publice, terților Anatolie Papuc, Petru Carpov, Petru Tincul, Vitalie Papuc și Alexei Doban, copia recursului depus de Elena Andrievschii, reprezentată de avocatul Lilian Osoian, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 89, vol. II).

Până la data stabilită pentru examinarea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție, referințe nu au parvenit.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 11 martie 2021 și a fost notificată recurentei Elenei Andrievschii, la data de 17 martie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție, anexat la materialele cauzei (f.d. 73, vol. II).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Elena Andrievschii, reprezentată de avocatul Lilian Osoian, la data de 29 martie 2021, este în termen.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, la data de 08 octombrie 2018 Elena Andrievschii și Ion Andrievschii, reprezentați de avocatul Dorian Pîcălău, au depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei satului Pârâta raionul Dubăsari și Serviciului Cadastral Teritorial Dubăsari a Departamentului Cadastru din cadrul Agenției Servicii Publice, terții interesați Anatolie Papuc, Petru Carpov, Petru Tincul, Vitalie Papuc și Alexei Doban, cu privire la constatarea ilegalității răspunsului, obligarea restabilirii hotarelor terenului, restituirea părții din teren și încasarea pagubei cauzate (f.d. 2-10, vol. I).

Prin hotărârea din 19 august 2020 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, s-a respins integral ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Elena Andrievschii și Ion Andrievschii împotriva Primăriei satului Pârâta raionul Dubăsari și Serviciului Cadastral Teritorial Dubăsari a Departamentului Cadastru din cadrul Agenției Servicii Publice, terții interesați Anatolie Papuc, Petru Carpov, Petru Tincul, Vitalie Papuc și Alexei Doban, cu privire la constatarea ilegalității răspunsului, obligarea restabilirii hotarelor terenului, restituirea părții din teren și încasarea pagubei cauzate (f.d. 43, 46-52, vol. II).

La data de 01 septembrie 2020, Elena Andrievschii și Ion Andrievschii au depus apel împotriva hotărârii din 19 august 2020 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central (f.d. 54-55, vol. II).

Prin încheierea din 11 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de Elena Andrievschii și Ion Andrievschii împotriva hotărârii din 19 august 2020 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, deoarece motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege (f.d. 68-71, vol. II).

La 29 martie 2021, Elena Andrievschii, reprezentată de avocatul Lilian Osoian, a depus recurs împotriva încheierii din 11 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel la etapa primirii cererii de apel.

La fel, s-a constatat că pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că de către apelanții Elena Andrievschii și Ion Andrievschii nu a fost depusă motivarea apelului, în interiorul termenului legal de 30 de zile de la notificarea hotărârii motivate a primei instanțe, termen imperativ prevăzut de lege.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(2).

Actele cauzei denotă că dispozitivul hotărârii primei instanțe, a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, a fost pronunțat la data de 19 august 2020 (f. d. 43, vol. II), fiind înmănată recurentei Elena Andrievschii la data de 19 august 2020, fapt ce se confirmă prin recipisa anexată la materialele cauzei (f.d. 44, vol. II).

Iar, la data de 01 septembrie 2020, Elena Andrievschii și Ion Andrievschii au depus apel împotriva hotărârii din 19 august 2020 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii depuse, menționând că vor depune suplimentar motivarea apelului (f.d. 54-55, vol. II).

Prin prisma art. 97 din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziția autorității publice. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: notificare prin act de recunoaștere a recepționării; notificare prin poștă cu act de notificare; notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

În conformitate cu art. 109 din Codul administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

După cum rezultă din materialele cauzei, hotărârea motivată din 19 august 2020 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, a fost notificată apelantei Elenei Andrievschii, prin intermediul oficiului poștal, la data de 12 ianuarie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorii recomandate, anexat la materialele cauzei (f.d. 59, vol.II). Mai mult, hotărârea motivată din 19 august 2020 a Judecătoriei Criuleni, sediul Centeal a fost publicată pe pagina web a instanțelor judecătorești: www.instante.justice.md, care poate fi identificată cu numărul 24-3-3324-11102018, la data de 16 decembrie 2020.

Conform prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Prin urmare, termenul de declarare a motivării apelului a început a curge la data de 13 ianuarie 2021, ziua imediat următoare datei recepționării copiei hotărârii motivate de către Elena Andrievschii și a expirat la data de 11 februarie 2021 (zi de

joi). Însă, până la data pronunțării încheierii contestate din 11 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău apelanta Elena Andrievschii nu a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 19 august 2020 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central.

Conform art. 237 alin. (1) din Codul administrativ, prevederile art.65 alin.(1)–(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Conform art.65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Instanța de recurs reiterează că termenul de depunere a apelului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea depunerii apelului în termen.

Astfel, până la ședința de judecată stabilită pentru data de 11 martie 2021, recurenta Elena Andrievschii, reprezentată de avocatul Lilian Osoian nu a depus motivarea apelului și nu a solicitat repunerea în termen.

Completul consideră neîntemeiate și declarative argumentele recurentei Elena Andrievschii, precum că nu a recepționat hotărârea motivată a primei instanțe și faptul că instanța de apel urma să-i remită în adresa recurentei încheierea de înlăturare a neajunsurilor și pentru prezentarea cererii de apel motivate, ori rezultând din prevederile art. 235 Cod administrativ nerespectarea cerințelor cererii de apel, instanța de judecată stabilește un termen pentru neînlăturarea neajunsurilor doar în cazurile prevăzute de art. 233 alin. (1), (2) și art. 234 alin. (1) Cod administrativ, care nu cuprinde însă și cazul în care cererea de apel nu este motivată. Or, neindicarea circumstanțelor de fapt și de drept pe care apelanta își întemeiază cererea de apel, nu constituie temei de acordare a termenului pentru lichidarea neajunsului.

De altfel, în atare situații art. 232 alin. (2) Cod administrativ, stabilește fără interpretări că motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, ceea ce denotă că Codul administrativ nu prevede obligația instanței de apel să acorde termen apelantei pentru depunerea motivării apelului. Or, acordarea unui termen pentru prezentarea motivării apelului ar constitui o ingerință în drepturile intimaților.

În aceste circumstanțe, Colegiul conchide că, instanța de apel corect a declarat inadmisibil apelul depus de Elena Andrievschii și Ion Andrievschii pe motivul neprezentării motivării apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de

către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind procedure în justiție, urmează să-și assume un rol active, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

În asemenea circumstanțe, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel just a declarat inadmisibil apelul depus de Elena Andrievschii și Ion Andrievschii.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurenta Elena Andrievschii, reprezentată de avocatul Lilian Osoian, sunt neîntemeiate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b), art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Elena Andrievschii, reprezentată de avocatul Lilian Osoian.

Se menține încheierea din 11 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Elena Andrievschi și Ion Andrievschi împotriva Primăriei satului Pârâta raionul Dubăsari

și Serviciului Cadastral Teritorial Dubăsari a Departamentului Cadastru din cadrul Agenției Servicii Publice, terții interesați Anatolie Papuc, Petru Carpov, Petru Tincul, Vitalie Papuc și Alexei Doban, cu privire la constatarea ilegalității răspunsului, obligarea restabilirii hotarelor terenului, restituirea părții din teren și încasarea pagubei cauzate.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecători

Victor Burduh

Nina Vascan